

Zondag 3 januari 2021

“Driekoningen”

Opening

Welkom u allen, die thuis met ons verbonden bent, op dit feest van Driekoningen. Bij het begin van dit nieuwe jaar krijgen wij ook de kans om er iets goeds, iets moois van te maken. In de Oosters-Orthodoxe kerken wordt in déze dagen, op 6 januari, pas het geboortefeest van Christus gevierd (met de kanttekening: zoals het oorspronkelijk ook was in de eerste eeuwen. Pas sinds 354, vanaf Constatijn de Grote, kennen wij in het westen het kerstfeest op 25 dec. bij de kerstening van het Romeinse cultusfeest “de Zonne-wende”: Christus is het nieuwe Licht.

Met het verhaal van de herders in 't veld en de Wijzen uit het Oosten krijgt Jezus' geboortefeest een diepere en bredere betekenis: God laat zijn licht schijnen over álle volken, over álle mensen.

Daarom hebben we deze morgen speciale kaarsen bij de stal ontstoken, om ze een plek te geven rond de kribbe:

De 1^e kaars, om onze verbondenheid met u thuis aan te geven; (als u thuis ook een kaars wilt laten branden, kan dit nu zinvol zijn).

Een 2e kaars: om op dit Driekoningenfeest de verbinding aan te duiden met alle christelijke kerken, en met álle godsdiensten, die ook geloven in het licht van de Barmhartige God; en dit licht op hún wijze verder uitstralen. Driekoningenfeest is eigenlijk hét feest van de Oecumene!!

3e) Wij hebben het licht van Kerstmis ook willen ontsteken voor allen die onder de corona-pandemie lijden: door ernstige ziekte of door het verlies van een dierbare. Ook voor de mensen die huiselijke zorgen kennen door werkeloosheid, bedrijfsonzekerheid of armoede door het toeslagenbeleid.

Een 4^e kaars: voor de vele stille eenzame mensen, hier in Nederland en elders in de wereld; mensen voor wie het duister blijft in het leven en niet weten hoe er doorheen te komen.

5^e) Wij hebben ook een kaars neergezet voor alle zorgverleners in deze corona-tijd; en voor alle vrijwilligers in kerk en maatschappij; mensen die zich inzetten om het levenslicht overal brandend te houden.

En tot slot: een rode roos: Wij zongen zojuist: “Er is een roos ontsprongen in barre wintergrond..”. De roos als het symbool van Jezus' leven: sinds zijn komst is, ondanks alle duisternis in de wereld, alles toch anders geworden, ook al is de roos zo rood als bloed. De kerkgeschiedenis is vaak in rood gekleurd.

De ster van Bethlehem, symbool van Gods licht, wijst ons nu de weg in het nieuwe jaar; geeft licht in het donker, en hoop op betere tijden.

Daarom zingen wij nu feestelijk: Wij komen tezamen, onder 't sterre-blinken...

Overweging

Dit feest, beste mensen, heeft een goede boodschap voor alle zoekende mensen.

Als je nog geen rustpunt in je leven hebt gevonden, mogen we vandaag horen, dat je niet alleen staat. De kerstverhalen geven aan, dat alle mensen, rijk of arm, gelovig of niet-gelovig, zich bij God thuis mogen voelen; mensen, die nog zoekend onderweg zijn.

Op één van de kerstkaarten, die we in de afgelopen weken mochten ontvangen, stond de afbeelding van de 3 Wijzen, die in een droom door de engel gewaarschuwd worden; het is een foto van een kapiteel in de romaanse kerk van Autun. De gezichten onder de drie kronen zijn zonder enige expressie; m.a.w. de gebeurtenis is niet aan een bepaalde tijd gebonden; de beeldhouwer heeft het boven een bepaald tijdstip uit willen tillen, omdat het zich overal en in alle tijden afspeelt: mensen onderweg, zoekend naar de bron van hun bestaan. Mensen, die daarbij het contrast ervaren van licht en donker, van goed en kwaad. Het is een geloofservaring, die nooit ophoudt: naast de ontroering van iets-kostbaars-gevonden-te-hebben, kent het verhaal ook donkere ondertonen. Je kunt het misschien ook zo op je eigen leven toepassen.

Deze dag heet eigenlijk "Openbaring van de Heer", Theofanie, (d.w.z. dat de Eeuwige, met name in die unieke mens Jezus Christus, licht wil zijn voor alle mensen). Maar "openbaren" ("baren") heeft te maken met geboortepijn; dit klinkt ook door in alle kerstverhalen : niet vroom, maar wel heel indringend. Kerstmis gaat, naast de kleuren van wit en groen, ook in rood gekleurd. 50 Jaar na Jezus' dood heeft de jonge kerk dit zelf ook aan de lijve ervaren. Direct na kerstmis op 2^e kerstdag is al de herdenking van de dood-steniging van diaken Stefanus. En zo gaat het de eeuwen door; ook nu nog in het Midden-Oosten.

Het oude jaar 2020 was niet bepaald florissant door die pandemie en in veel gezinnen is dit zwaar ervaren, door ziekte, of door het verlies van een dierbare. Hoe moet je er doorheen komen; hoe verder?

Het verhaal van de 3 Wijzen uit het Oosten kan ons betekenisvol overkomen: het is het beeld van de mens, die naar vrede en rust, licht en liefde verlangt; het waar geluk. Het geheim is misschien wel, dat mensen niet zozeer op zoek moeten gaan buiten zichzelf, maar in zichzelf. In je eigen leven de ster herkennen, die je de weg wijst, en die je wijst op de tekenen van Gods aanwezigheid.

Dat is die diepere mystieke dimensie, die je echter wel moet leren “zien”: zien met de ogen van het hart. “De moeilijkste reis”, zegt Elliott, is de reis naar binnen”. Wij mensen moeten er dus ontvankelijk voor willen zijn. In veel van de zoek-verhalen (bv. het verhaal van de graal-ridders, of het verhaal v.d. 4^e koning) vindt men de schat in zichzelf. Maar: wij mensen houden niet van stilstaan, luisteren, of van omwegen; wij hebben haast, omwegen irriteren ons en moeten weggewerkt worden; ook knelpunten in het leven. Toch kunnen ze kostbaar zijn en kunnen ze ons de ogen openen.

De afgelopen weken, vanaf de Advent tot vandaag, het eind van de kerstweken, hebben we best veel rustpunten kunnen ervaren en ons veilig gevoeld bij de kerststal en de groene, verlichte kerstboom.

Het gaf verbondenheidsgevoel met elkaar; maar ook verbondenheid met dit Christuskind, dat uitgroeide tot een mens naar Gods hart; een mens, die het voor ieder opnam. Waar hij kwam, konden mensen zonder uitzicht weer zien; waar hij was, gingen lamgeslagen mensen weer lopen; waar hij was, ging de hemel open en werd brood en vis door mensen uitgedeeld. En waar Hij nú aanwezig is met zijn geestkracht, in ons en door ons, daar kan welzijn en vrede groeien in deze wereld, tot licht van allen.

Gelovig-mens-zijn blijft altijd een levend proces in ons, dat nooit af is; het is een levend gebeuren-in-ons van droom en verlangen, maar ook vaak van harde werkelijkheid. Niettemin mogen wij vanuit deze kerstweken horen dat wij onder goed gesternte leven en op nieuwe wijze verder kunnen gaan, net als de Wijzen uit het Oosten. Zij waren van binnen geraakt, konden er weer tegen en gingen langs een andere weg (d.w.z. op nieuwe wijze) naar huis terug.

Op deze wijze het nieuwe jaar verder ingaan, in “gelovig vertrouwen” zoals vóór de kerk staat met grote letters, dan zal het –ondanks alle donkere momenten – een gezegend jaar kunnen worden met elkaar, en voor elkaar.

Gerard Weersink